

Personalrapport 2021

Innehåll

1 Inledning.....	2
2 Personalens antal och struktur	3
3 Lönekostnader	6
4 Personalförändringar- och arrangemang	7
5 Arbetshälsa och sjukfrånvaro	8
6 Utvärdering av personalpolitik.....	9
6.1 UUA verksamhet.....	9
6.2 Personalens åsikter	10
7 Sjukkassan Ebba.....	11
8 Personalsektionen.....	11
9 Samarbetsförfarande.....	12
10 Arbetssäkerhet	12

1 Inledning

De anställdas (och studerandes) vardag påverkades även under år 2021 av den världsomspännande coronapandemin. Vardagen har präglats av att hitta lösningar för att hålla igång verksamheten på ett resultatfrämjande sätt inom ramen för de begränsningar och rekommendationer som gällt i samhället. Personalen har hanterat den utmanande och stundvis tärande tiden på ett lovvärt sätt.

Under våren lanserades Optimas värdegrund med tillhörande spelregler. Arbetet med värdegrunden påbörjades redan år 2020. Efter lanseringen har personalen inom den egna personalgemenskapen arbetat med implementeringen av värdegrunden.

Antalet anställda uppgick till 245 personer den 31.12.2021 vilket är 9 personer mera än året innan. Lönekostnaderna har således också ökat men minskat med knappt en procentenhet i förhållande till de totala verksamhetskostnaderna i jämförelse med föregående år.

I personalrapporten finns sammanställt uppgifter i anslutning till personalen som struktur, mängd, arbetshälsa och status. Rapporten innefattar nyckeltal för Optima samkommun. Föregående års uppgifter fungerar som jämförelsematerial för denna rapport. Uppgifterna i personalrapporten anger läget den 31.12.

I denna rapport följs all personal upp som har ett anställningsförhållande i kraft och är anställda av Optima samkommun. Med i statistiken finns inte dotterbolagets personal eller förtroendevalda.

2 Personalens antal och struktur

Samkommunen hade vid årsskiftet (31.12.2021) en aktiv personalstyrka på 245 personer, då den för motsvarande tidpunkt året innan uppgick till 236. (Dotterbolaget OptimaPlus Ab hade vid årsskiftet 5 anställda.)

Antalet årsverken uppgick till 214,3 (2020: 200,1). Anställningarna är heltids- och deltidsanställningar i huvudsyssla, och av dessa finns såväl anställningar tillsvidare som visstidsanställningar. Att förändringen i antalet årsverken är större än förändringen i antalet anställda beror till största delen av permitteringar som förverkligades under år 2020 på grund av produktionstekniska orsaker till följd av corona-pandemin. Utökande av personalstyrkan har möjliggjorts av den tilläggs- och strategifinansiering som erhållits under verksamhetsåret.

Översikt över det sammanlagda antalet anställda på heltid, deltid samt tidsbundna avtal:

Anställda 31.12.2021	Anställda sammanlagt			Tids- bundna	Års- arbeten
	Heltid	Deltid	Totalt		
Samkommunens förvaltning					
- Administration, ekonomi och personal	9	0	9		9
- Matproduktion och uthyrning	10	9	19	4	15,5
- Fastighetstjänster	8	5	13		12,2
Optima utbildningsenhet					
- Utbildningstjänster	1		1		1
Antagning och studier	8	2	10	4	8,1
Marknadsföring, IKT	3	3	6	3	4,9
Strategier och planering	5	1	6	2	5,8
Studerandeservice	14	5	19	3	15,6
- Lärande	3		3	2	3
Team 1	7	27	34	17	26,6
Team 2	16	13	29	9	25,4
Team 3	17	5	22	4	21,2
Team 4	18	11	29	9	25,4
Team 5	18	3	21	8	18,1
Team 6	2	0	2		2,1
Team 7	14	8	22	10	20,4
Totalt	153	92	245	75	214,3

Det sammanlagda antalet anställda uppdelat i undervisande personal (lärare och handledare) och övrig personal:

Anställda 31.12.2021	Undervisande (lärare, handledare)			Tids- bundna
	Heltid	Deltid	Tot.	
- Lärande				
Team 1	6	5	11	5
Team 2	15	7	22	6
Team 3	15	5	20	4
Team 4	15	10	25	8
Team 5	16	3	19	8
Team 6	2	0	2	
Team 7	10	6	16	9
Totalt	79	36	115	40

Anställda 31.12.2021	Övrig personal			Tids- bundna
	Heltid	Deltid	Totalt	
Samkommunens förvaltning				
- Administration, ekonomi och personal	9	0	9	
- Matproduktion och uthyrning	10	9	19	4
- Fastighetstjänster	8	5	13	
Optima utbildningsenhet				
- Utbildningstjänster	1		1	
Antagning och studier	8	2	10	4
Marknadsföring, IKT	3	3	6	3
Strategier och planering	5	1	6	2
Studerandeservice	14	5	19	3
- Lärande	3		3	2
Team 1	1	22	23	12
Team 2	1	6	7	3
Team 3	2	0	2	
Team 4	3	1	4	1
Team 5	2	0	2	
Team 6	0	0	0	
Team 7	4	2	6	1
Totalt	74	56	130	35

Av personalen arbetar 115 personer (46,9%) direkt med undervisning medan 130 personer (53,1%) jobbar med uppgifter inom stödfunktionerna. I den senare gruppen ingår även skolgångsbiträden. Personalökningen har skett såväl bland undervisande personal som övrig personal jämfört med situationen 31.12.2020.

Personalstyrkans fördelning i olika ålderskategorier framgår ur följande tabell:

Ålderskategori 31.12.2021	under 30 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-64 år	över 64 år	Summa
Samkommunens förvaltning							
- Administration, ekonomi och personal			3	4	2		9
- Matproduktion och uthyrning		6	7	6			19
- Fastighetstjänster		1	5	7			13
Optima utbildningsenhet							
- Utbildningstjänster	1	4	10	7	1		23
Studerandeservice		4	7	6	2		19
- Lärande		1	1	1			3
Team 1	1	5	11	11	6		34
Team 2	1	6	7	11	4		29
Team 3		4	8	7	3		22
Team 4	1	4	5	15	4		29
Team 5	1	8	4	7	1		21
Team 6		1		1			2
Team 7	1	2	10	7	2		22
Summa	6	46	78	90	25	0	245
	2,4 %	18,8 %	31,8 %	36,8 %	10,2 %	0,0 %	100,0 %

Åldersmässigt största personalkategorin utgörs av 50-59-åringar 36,8%.

De anställdas fördelning enligt kön och verksamhetsområde:

Antal kvinnor och män 31.12.2021	Kvinnor	Män	Totalt
Samkommunens förvaltning			
- Administration, ekonomi och personal	6	3	9
- Matproduktion och uthyrning	18	1	19
- Fastighetstjänster	8	5	13
Optima utbildningsenhet			
- Utbildningstjänster	17	6	23
Studerandeservice	15	4	19
- Lärande	3	0	3
Team 1	27	7	34
Team 2	20	9	29
Team 3	2	20	22
Team 4	18	11	29
Team 5	10	11	21
Team 6	0	2	2
Team 7	7	15	22
Summa	151	94	245
Procentuell fördelning	61,6 %	38,4 %	

Fördelningen mellan könen är nästintill identisk med föregående år. Däremot har kvinnornas andel bland den undervisande personalen ökat med drygt 4 procentenheter.

De anställdas fördelning enligt kön och funktion:

Antal kvinnor och män 31.12.2021	Kvinnor		Män		Totalt
Undervisande personal	59	50,9 %	57	49,1 %	116
Övrig personal	93	72,1 %	36	27,9 %	129
	152		93		245

Arbetsstyrkans fördelning mellan män och kvinnor de 4 senaste åren.

	2018		2019		2020		2021	
Kvinnor	140	60 %	136	61 %	146	62 %	152	62 %
Män	92	40 %	84	39 %	90	38 %	93	38 %
Sammanlagt	232		220		236		245	

Av lärare och speciallärare i huvudsyssla saknade 26 formell behörighet 31.12.2021. Lärarbehörighetsgraden var därmed 73 procent (66% 31.12.2021).

3 Lönekostnader

De utbetalda lönerna och arvoden har uppgått till:

Lönekostnader (1000 €)	2020	2021
utbetalda löner, arvoden	8 628 €	9 349 €
andel av totala verksamhetskostnaderna	56,96 %	56,46 %
löner, arvoden samt bikostnader	10 687 €	11 556 €
andel av totala verksamhetskostnaderna	70,55 %	69,78 %
totala verksamhetskostnaderna	15 148 €	16 560 €

Till lönebikostnaderna hör pensionsavgifter, förtidspensionsavgifter, socialskyddsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter och arbetslöshetsförsäkringsavgifter. Personalkostnadernas andel av de totala verksamhetskostnaderna minskade från 70,5% till 69,8%. Däremot ökade de utbetalda lönerna med 721 000 euro.

4 Personalförändringar- och arrangemang

Under 2021 har Optima anställt 5 nya personer med ett anställningsförhållande som gäller tillsvidare. Antalet tidsbundna anställningar uppgår till 68. Av de 68 tidsbundna anställningarna utgörs 30 av obehöriga lärare och 14 av skolgångsbiträden som anställs utgående från studerandes behov av assistens. De övriga utgörs av vikarier, projektanställda eller övrig personal som saknar behörighet för en fast anställning.

Under året sade 1 upp sin tillsvidareanställning.

En lärare som inte är formellt behörig anställs tidsbundet för ett läsår, inte tillsvidare.

Följande pensioner och rehabiliteringsstöd har beviljats:

	2020	2021
Ålderspension	3	3
Invalidpension	1	
Partiell förtida ålderspension	2	1
Delinvalidpension	1	
Rehabiliteringsstöd		
Partiellt rehabiliteringsstöd	1	3

Medelåldern för de 3 som avgick med ålderspension var 64 år 1 månad vid tidpunkten för pensioneringen. Vid årets slut var 3 på partiellt rehabiliteringsstöd.

Enligt den pensionsreform som trädde i kraft 1.1.2017, finns det inte längre någon egentlig ålder för ålderspension utan varje årskull har en egen pensionsålder.

Arbetstagarna kan kontrollera sin egen situation med hjälp av en pensionskalkylator som finns på www.keva.fi.

Beräknad pensionsavgång under de kommande åren kan inte längre prognosticeras eftersom arbetsgivaren inte får de behövliga uppgifterna från Keva, och de anställda inte är skyldiga att uppge sin beräknade personliga pensionsålder.

Under de kommande åren fyller de som 31.12.2021 var tillsvidare anställda 60-68 år enligt följande:

	60	61	62	63	64	65	66	67	68	
2022	4	6	4	8	5	2				29
2023	8	4	6	4	8	5	2			37
2024	10	8	4	6	4	8	5	2		47
2025	8	10	8	4	6	4	8	5	2	55
2026	12	8	10	8	4	6	4	8	5	65

5 Arbetshälsa och sjukfrånvaro

Sammanlagt registrerades enligt HR-programmet Sympa 3349 (3202) sjukfrånvarodagar (kalenderdagar) under året. Detta är en ökning med 147 dagar jämfört med år 2020 då antalet sjukfrånvarodagar uppgick till 3202. Personalen har under samma tid ökat med 9 personer. År 2020 var verksamheten på distans under perioden mars-juli.

Genomsnittlig sjukfrånvaro	2018	2019	2020	2021
Dagar/anställd	11,3	12,3	11,9	13,7

Sjukfrånvaron fördelar sig inom organisationen enligt följande:

Sjukfrånvarodagar	2021	dagar/anställd
Lärande	2212	13,7
Utbildningstjänster	334	8,0
Förvaltning	803	19,6
Summa	3349	

Inom lärande har sjukfrånvaron minskat jämfört med år 2020 medan den ökat inom de två övriga resultatområden.

Sjukfrånvaro	2021
1-7 dagar	783
8-29 dagar	835
30-59 dagar	898
60-89 dagar	289
90-179 dagar	361
Över 180 dagar	183
Summa	3349
0 dagar sjukfrånvaro (%-andel av personalen)	67%

Efter att kostnaderna för hälso- och sjukvård minskat under två år, skedde en klar kostnadsökning år 2021. På en del avdelningar har arbetsplatsutredningar gjorts över fysiska och psykiska belastningsfaktorer i samarbete med arbetsplatshälsovården. Inom Optima bokförda kostnader per anställd:

Hälso- och sjukvårdskostnader	2020	2021
€/anställd	379,29	562,27

Samkommunen har under verksamhetsåret haft avtal med Botnia Företagshälsovård r.f, TT Botnia (Vasa), Mehiläinen (Borgå, Pargas) och Suomen Terveystalo (Helsingfors) att de ombesörjer personalens företagsvård. I verksamheten följs rådande lagstiftning, direktiv och rekommendationer gällande företagsvård enligt samkommunens egen verksamhetsplan för företagsvården.

6 Utvärdering av personalpolitik

6.1 UUA verksamhet

Från år 2019 har Optima haft i bruk en mobilanpassad lösning, ePassi, istället för motions- och kultursedlar. I och med övergången till ePassi erbjuds personalen förmåner inom motion, kultur och välmående. Förmånens totalvärde är fortsättningsvis maximalt 200 € per kalenderår, förmånen ges i samma procentuella andel som den fastställda arbetstiden. Under år 2021 blev kostnaderna för ePassi 36 466 €.

Coronapandemins närvaro under året gjorde att gemenskapsfrämjande åtgärder där personalen träffas fysiskt måste minimeras. Därför ordnades under våren virtuella tillställningar åt personalen i form av ledda motionspass och workshoper kring mental hälsa via Teams.

Inom ramen för välmåendeprojekten ordnades bl.a. en motionskampanj och en kvällsvandring och välmåendeveckor.

I slutet av året lättade restriktionerna och Optima kunde ordna en julfest för personalen. Julfesten hölls i Jakobstad och uppslutningen var god, knappt 150 personer deltog. För personal vid Optimas övriga verksamhetsställen ordnades arbetsgemskapsvisa julfester.

Julfest på Jugendsalen.

Optima är medlem i Saku ry. (Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto), och i vår UUA-plan uppmuntrar vi personalen att delta i föreningens verksamhet. UUA-verksamheten ger också möjligheter för Optima-lag att få bidrag till olika evenemang.

Satsningar i UUA-verksamhet	2020	2021
kostnader totalt	35 138	36 466-
kostnader per anställd	148,89	149,09-

6.2 Personalens åsikter

Eftersom arbetsklimatundersökningar görs vartannat år vid Optima, och den senaste gjordes år november 2020, gjordes ingen undersökning år 2021.

Under våren 2021 slutfördes arbetet med att utarbeta en uttalad värdegrund med tillhörande spelregler för Optimas personal. Arbetet med värdegrunden startade redan år 2020 och utarbetades av ledning och mellanledning. I arbetet med värdegrunden och spelregler anlätades även stundvis en utomstående sakkunnig. inför lanseringen på senvåren gjordes en kickoff-video. Efter lanseringen har arbetet med att implementera värdegrunden och spelreglerna fortgått.

Av Optima samkommuns medarbetare har 82% dokumenterade utvecklingssamtal i HR-programmet. Samtalen genomfördes som enskilda diskussioner utgående från den struktur för utvecklingssamtal som finns i HR-programmet Sympa.

7 Sjukkassan Ebba

Av sjukkassan Ebbas vid årsskiftet sammanlagt 1213 medlemmar var 29 anställda vid Optima (31 år 2020). Sjukkassan har under året betalat ersättningar till ett sammanlagt belopp på 372 296 €. De största ersättningarna har betalats för:

- Mediciner 86 570 €
- Läkararvode 44 523 €
- Tandvård 100 583 €
- Pkl 39 110 €

8 Personalsektionen

I september 2017 tillsatte styrelsen en personalsektion för samkommunen Optima med samma mandatperiod som samkommunstyrelsen. Till personalsektionens uppgifter hör att bistå styrelsen i ärenden som rör samkommunens personalpolitik, övergripande arbetsgivar- och rekryteringsfrågor samt att utveckla samkommunen som arbetsgivare. Optima har inte innan år 2017 haft en personalsektion.

Under 2021 hölls 3 protokollförda möten.

Personalsektionens sammansättning 1.1.2021- 15.9.2021:

Ordinarie	Ersättare
Stefan Storholm, ordf.	Sami Koskinen
Anna Björkskog, vice ordf.	Kajsa Kouvo
Inger Englund	Elin Nylund

Personalsektionens sammansättning för mandatperioden 2021-2025, 16.9.2021- :

Ordinarie:	Ersättare:
Greger Forsblom, ordförande	Marlene Sämskar
Mikael Snellman, vice ordförande	Diana Söderbacka
Carita Häger	Frej Strang

Max Gripenberg är föredragande medan Mathias Kass är sekreterare.

9 Samarbetsförfarande

Samarbetsdelegationen samlades till 2 protokollförda möten under året.

Samarbetsdelegationens sammansättning 1.1.2021-15.9.2021:

Bjarne Kull, ordf.	samkommunstyrelsens representant
Göran Frilund, sekr.	arbetarskyddschef
Mats Sundqvist	arbetarskyddsfullmäktige
	1. vice = Kenneth Päivärinne, 2. vice Leena Svenlin
Max Gripenberg	ledningens representant
Mathias Kass	ledningsgruppens representant
Anders Lind	huvudförtroendeman FOSU
Maria Holmstedt-Luoma	JHL huvudförtroendeman
Roland Sundfors	JYTY huvudförtroendeman

Samarbetsdelegationens sammansättning för mandatperioden 2021-2025, 16.9.2021-:

Nicklas Gustafsson, ordf.	samkommunstyrelsens representant
Göran Frilund, sekr.	arbetarskyddschef
Max Gripenberg	tjänstemannaledningens representant
Mathias Kass	ledningsgruppens representant
Mats Sundqvist	arbetarskyddsfullmäktige
samt representanter för huvudavtalsorganisationerna FOSU, JHL, Jyty.	

10 Arbetssäkerhet

Säkerhetsarbetet leds av arbetarskyddschefen. För dokumentation av olycksfall, nära ögat situationer, hot om våld, avvikelser, utvecklingsidéer och riskbedömningar används programmet PRO24. Programmet ger en bra överblick från anmälan, åtgärdsförslag, vidtagna åtgärder och utvärdering av åtgärderna. Optimas säkerhetsarbete har under verksamhetsåret fortsatt att utveckla principer för trygghet och säkerhet under ledning av arbetarskyddschef Göran Frilund. För dokumentering av riskhantering, avvikelser och utvecklingsförslag används programmet PRO24. Riskbedömningar av arbetsmiljöerna har utförts under året. Antalet registrerade arbetsolyckor i PRO24 bland såväl personal som studerande uppgick till 48 stycken.

De inspektioner som utförts av myndigheter under året (arbetarskyddsinspektion och brandsyn) visade inga egentliga brister förhållandena. Under året har genomförts bl.a. traversskolning, säkerhetsskolning för minilastare. I slutet av året hölls arbetarskyddsfullmäktige val gällande perioden 2022-2025.

Arbetskyddschefen är medlem i arbetsgruppen Norra regionens säkerhetsgrupp inom bildning och småbarnsfostran. Arbetsgruppen behandlar på olika sätt säkerhet inom skolvärlden. Arbetskyddschefen representerar även Optima i den kommunala trafiksäkerhetsgruppen.

Personalens kvällsvandring (Haraldsrundan, Sundby)